

Asia: VN/8329/2023

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Kotoutumislain korvaukset (61-62 §)

Kun erikseen haettavia kustannuksia jyvitetään yleisiin kustannuksiin, vaarana on, että ennakoimattomat kustannukset jäävät kompensoimatta. Pidämme tätä huolestuttavana kehityksenä, mikä johtaa kotoutumisen laadun heikentymiseen. Esimerkiksi tulkkaukspalvelut voivat jäädä saamatta.

Maksu käyttämättä jääneen tapaamisen tulkkauksekustannuksesta (32 a §)

Onko tämä hallinnollisesti ja taloudellisesti järkevää? Onko meillä Suomessa valmiuksia tarjota riittävä tuki, että ylipäätään saadaan näitä tapaamisia sovittua? Yhteiskuntarauhan kannalta ei ole viisasta luoda

Alaikäisenä yksin tulleiden tuki (34, 69 §)

Työttömien Keskusjärjestö ei pidä tarkoituksenmukaisena, että alaikäisenä yksin tulleiden tukea vähennetään 23 vuoteen. Jos aikaisemmat kokemukset ovat puoltaneet tuen tarvetta 25 vuoteen, niin on viisasta ylläpitää tätä järjestelmää. Ei ole hyvä, että nuoret aikuiset jäävät Suomessa oman onnensa varaan vaille turvaverkkoja. Suomi on kuitenkin hyvin sulkeutunut maa, ja mikäli nuori katsoo tarvitsevansa tällaista tukea, olisi hyvä, että sitä tarjotaan. Jos ihmiset eivät kiinnity töiden kautta yhteiskuntaan, vaarana on hyväksikäyttö, rikollisuus ja esimerkiksi uskonnollinen radikalisoituminen.

Pakolaisten vastaanotto (44 §)

Pakolaiset tulevat kuntalaisiksi. Olisiko luonnollisempaa, että alku Suomessa ei lähde ei heti sosiaali- ja terveysorientaatiolla? Hyvinvointialueet ovat jo nyt käynnistettyään taloudellisissa kriiseissä. Onko tähän budjetoitu valtion kompensatiota? Kunnilla on mahdollisuus vaikuttaa omaan tulo-rahoitukseensa.

Muut huomiot

Työttömien Keskusjärjestö pitää tärkeänä, että kotoutumisprosessi on tarkoituksenmukainen ja riittävä, jotta se tukee onnistunutta kotoutumista. Sosiaali- ja terveysjärjestöt sekä liikuntajärjestöt voisivat olla nykyistä paljon merkittävämmässä asemassa ja laajempina verkostona tukemassa kotoutumista. Järjestöissä ihmiset oppivat paljon kansalaistaitoja, saavat apua erityisiin haasteisiin sekä verkostoituvat hyvien harrastusten kautta kantaväestöön.

Kotoutumispalveluiden ja kielen opetuksen mahdollistaminen tulisi olla mahdollista ihmisen niin halutessa jo siinä vaiheessa, kun henkilö anoo oleskelulupaa Suomessa. Suomessa on ongelmana, että kotoutuminen pitkittyy oleskelulupaan liittyvään byrokratiaan.

Haapakoski Jukka
Työttömien Keskusjärjestö ry